

บรรณาธิการแถลง

บรรณาธิการแถลง

เมื่อวันที่ 3-7 กรกฎาคม 2567 มิ่งงานใหญ่ประจำปีของกระทรวงสาธารณสุข คือ งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติและการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 21 ซึ่งปีนี้นายแพทย์ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้กราบบังคมทูลศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพะเจ้าอนุวงศ์ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เสด็จทรงเป็นองค์ประธานพิธีเปิดงาน ซึ่งนอกจากจะได้ทรงพระเมตตาตามาเป็นองค์ประธานเปิดงานแล้ว ยังทรงพระราชทานโล่แก่ หมอภาณุพงศ์ ปริยวงศ์กร หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2567 ผู้ที่ได้รับรางวัลพื้นที่ต้นแบบดีเด่นแห่งชาติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ระดับเพชร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 3 ราย รางวัลพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุ ด้านการแพทย์แผนไทยประจำปี พ.ศ. 2567 จำนวน 1 ราย รางวัลโครงการวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี 2567 จำนวน 1 ราย และพระราชทานเหรียญที่ระลึกองค์พระมหาเจษฎาบดินทร์ พระบิดาแห่งการแพทย์แผนไทยแก่ผู้มีอุปการคุณในการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 80 ราย พร้อมทั้งทรงเมตตาพระอนุญาตให้ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุขและผู้มีอุปการคุณร่วมฉายพระรูป นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นสิริมงคลแก่การแพทย์

แผนไทยและสมุนไพรอย่างยิ่ง ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติจัดขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2546 วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการรณรงค์ให้ทุกองคาพยพที่เกี่ยวข้องได้เข้ามาผนึกกำลังพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร รวมทั้งการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และต่อเนื่องให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ได้มีการพัฒนาจนสามารถก่อประโยชน์สุขให้แก่ประเทศชาติและประชาชนไทย ตลอดจนชาวโลกได้อย่างแท้จริง โดยมีการพัฒนาทั้งผลิตภัณฑ์ บุคลากร วิธีการเยียวยารักษา การให้บริการ วิชาชีพ วิชาการ และการคุ้มครองภูมิปัญญา

ในการจัดงานปีแรกมีผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่น คือ คริมขมิ้นชันที่เรียกกันต่อมาว่า “คริมหน้าแดง” ที่องค์การเภสัชกรรมพัฒนาขึ้นโดยใช้นาโนเทคโนโลยีที่มีความปลอดภัย ได้ผลดีและคุณภาพมาตรฐานสูง ทั้งนี้ ในปีก่อนหน้าคริมดังกล่าวมีการพัฒนามาแล้ว แต่ยังมีข้อจำกัด คือยังมีสีเหลือง แต่ในปีนั้น สามารถขจัดสีเหลืองออกไปได้แล้ว ทำให้ผลิตภัณฑ์ตัวนี้มีคุณภาพสูง แต่ราคาย่อมเยากว่าผลิตภัณฑ์ของต่างประเทศราว 7 เท่า จึงมีผู้สนใจเข้าคิวซื้อเป็นแถวยาวเหยียดทุกวัน ตั้งแต่ก่อนเวลาเปิดงาน ผลิตภัณฑ์ตัวนี้นอกจากสามารถใช้แทนผลิตภัณฑ์ราคาแพงจากต่างประเทศ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายของประชาชนลงได้

มาก ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างรายได้ให้แก่องค์กรการเภสัชกรรมได้ดี ซึ่งนอกจากองค์การเภสัชกรรมจะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องได้หลายชนิดแล้ว ยังสามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกได้จำนวนมากโดยเฉพาะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบปัญหาจากความรุนแรงในพื้นที่ ในส่วนของวัตถุดิบขมิ้นชัน ดร.นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ แห่งคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาอุปกรณ์การวัดปริมาณสารสำคัญของขมิ้นชัน ให้เกษตรกรสามารถตรวจได้ด้วยตนเองโดยลองขูดบางต้นขึ้นมาตรวจ หากสารสำคัญยังน้อย ก็รอต่อไป จนได้ที่แล้วจึงขูดขึ้นมาทำให้สามารถได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพสูง สำนักงานวิจัยแห่งชาติก็มีการพัฒนาสมุนไพรตัวนี้อ่างครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาสายพันธุ์ การปลูก การแปรรูป การวิจัยสารสำคัญทั้งในห้องทดลอง ในสัตว์ทดลอง และในมนุษย์ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการใช้ประโยชน์จากกากสมุนไพร นักวิชาการและหน่วยงานวิจัยหลายแห่งก็มีการวิจัยและพัฒนาขมิ้นชัน จนมีผลงานวิชาการจำนวนมาก เป็นพื้นฐานให้สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้จำนวนมาก เป็นตัวอย่างของการพัฒนาสมุนไพรอย่างเป็นระบบและครบวงจรอย่างแท้จริง

ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งแรก มีอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีผู้สนใจเข้าคิวยาวเหยียด คือการจัดฝึกอบรมเรื่องการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร หลักสูตรระยะสั้น เข้าหลักสูตรหนึ่ง บ่ายหลักสูตรหนึ่ง ปรากฏว่ามีผู้สนใจเข้ารับการอบรมจำนวนมาก ตลอด 5 วันงาน จนต้องมีการจัดต่อเนื่องอีก 1 สัปดาห์หลังการจัดงาน

ในงานดังกล่าวหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งหน่วยงานวิจัย หน่วยผลิต จำหน่ายสถาบันการศึกษา หน่วยบริการ เข้ามาร่วมจัดงานอย่างกว้าง

ขวาง ทำให้มีการติดต่อเชื่อมโยงกันได้ทั่วประเทศ เป็นพื้นฐานการพัฒนาต่อไปอย่างดียิ่ง คณะกรรมการจัดงานได้เปิดโอกาสให้หมอพื้นบ้านจากทั่วประเทศได้มาจัดแสดง และเผยแพร่ภูมิปัญญาได้ด้วยความภาคภูมิใจ หมอหมวดตาบอดโดยเฉพาะจากมูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด ได้มาจัดบริการทำให้หมอมวตสามารถสร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำ โดยได้รับการยอมรับอย่างดีจากประชาชนที่ไปใช้บริการ

ในด้านวิชาการ ได้มีการจัดประชุมวิชาการในลักษณะการจัดประชุมวิชาการนานาชาติ เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอผลงานวิชาการได้อย่างเต็มที่ ซึ่งในปีแรก ปรากฏว่า ยังไม่มีการนำเสนอผลงานของนักวิชาการที่ขอมาเสนอ (submitted paper) มีแต่การเชิญนักวิชาการที่มีชื่อเสียงมาเผยแพร่ผลงาน (invited paper) รวมทั้งยังไม่มีการนำเสนอผลงานจากต่างประเทศ นำยีนดีที่ปีต่อ ๆ มาได้มีการพัฒนาเป็นลำดับ ผลงานวิชาการประเภทที่ขอเสนอมีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยบางปี มีมากกว่า 100 เรื่อง ปีนี้รวม 88 เรื่องและบางปีก็มีการจัดประชุมในลักษณะนานาชาติด้วย

ในเวทีกลาง มีการเผยแพร่สิ่งที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นทุกฝ่ายให้มาช่วยกันส่งเสริม และพัฒนางานด้านนี้อย่างมีชีวิตชีวาตลอดงาน ส่วนที่ประชาชนให้ความสนใจมากบริเวณหนึ่งคือ การจัดสวนสมุนไพรของสวนสิริรุกชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งนำสมุนไพรราว 300 ชนิด มาจัดแสดงอย่างสวยงาม ทำให้มีบางคนมาเก็บภาพทุกวัน ทั้งเช้า-บ่าย ตลอดวันงานเพราะไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายจำนวนมากออกไปตระเวนเสาะหาจากธรรมชาติ ซึ่งนอกจากหายากแล้วยังอาจไม่ได้สมุนไพรที่ถูกชนิดด้วย อีกจุดหนึ่งที่มีคนสนใจไม่น้อย คือตลาดนัดสมุนไพร ซึ่งมีคนมาหาซื้อตลอดงาน และวันสุดท้ายก็มีคนมารอ

เพราะสมุนไพรที่เหลือได้มีการแจกจ่ายให้แก่ผู้สนใจ โดยไม่คิดมูลค่า

งานครั้งนั้น มีการจดสถิติจำนวนผู้มางานรวม 5 วัน ได้กว่า 3 แสนคน นับเป็นงานที่มีผู้มาร่วมงานมากเป็นอันดับสอง ของอิมแพคเมืองทองธานี งานที่มีผู้มาร่วมงานมากที่สุดในช่วงนั้น คืองานโอท็อป ซึ่งรัฐบาลให้งบประมาณสนับสนุนถึง 200 ล้านบาท ขณะทำงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติปีแรกมีงบประมาณตั้งต้นราว 2 ล้านบาทเท่านั้น ที่เหลือต้องหามาเพิ่มซึ่งนำยีนดีที่มีผู้สนับสนุนจนเพียงพอ

นำยีนดีที่งานปีนี้ ทุกอย่างมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่นำมาจำหน่ายหรือจัดแสดง มีการพัฒนาในระดับอุตสาหกรรมที่นอกจากจำหน่ายในประเทศแล้ว ยังมีการส่งออกเป็นจำนวนมาก สินค้าที่นำมาจำหน่าย นอกจากผลิตภัณฑ์แล้ว ยังมีเครื่องจักร อุปกรณ์มาจำหน่ายจำนวนมากด้วย เชื่อว่าการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรจะมีการพัฒนาต่อไป สร้างคุณค่าและคุณประโยชน์ให้ประชาชนไทย ประเทศไทย และชาวโลกได้อย่างยั่งยืนสืบไป

วารสารฉบับนี้ มีนิพนธ์ต้นฉบับ 12 เรื่อง บทปริทัศน์ 2 เรื่อง รายงานเบื้องต้น 1 เรื่อง **นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องแรกประสิทธิภาพของการนวดน้ำมันล้างาสูกะด้วยตนเองเพื่อบำบัดอาการปวดกล้ามเนื้อต้นคอ บ่า ในผู้ป่วยโรคออฟฟิศซินโดรม** เป็นการศึกษาแบบสุ่มเปรียบเทียบปกปิด 2 ทางผลพบว่าการนวดด้วยน้ำมันล้างาสูกะมีอาการปวดน้อยลงแตกต่างจากกลุ่มควบคุมที่นวดด้วยน้ำมันที่ไม่มีตัวยาสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญ ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อให้มีน้ำหนักความน่าเชื่อถือสูงขึ้นโดยมีการควบคุมความลำเอียงให้เคร่งครัดขึ้น เรื่องที่ 2 **การศึกษาความปลอดภัยและเภสัช**

จลนศาสตร์ของสารสกัดกระชายรูปแบบแคปซูลในอาสาสมัครสุขภาพดี: การศึกษาทางคลินิกระยะที่ 1 เป็นการศึกษาความปลอดภัยและเภสัชจลนศาสตร์ของสารสกัดกระชายครั้งแรก พบว่าสารสกัดกระชายในขนาดที่ศึกษาความปลอดภัยและมีแนวโน้มลดการอักเสบได้สามารถนำข้อมูลไปพิจารณาการศึกษาทางคลินิกระยะต่อไป ทั้งนี้ อาจพิจารณาทำการศึกษาซ้ำโดยนักวิจัยในห้องปฏิบัติการเป็นผู้วิจัยหลัก เรื่องที่ 3 **Effect of *Andrographis paniculata* and Favipiravir Combination and Monotherapies on Liver Biochemistry in COVID-19 Patients: A Retrospective Cohort Study** เป็นการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะเป็นเรื่องความปลอดภัยจากการใช้ยาของผู้ป่วยที่สั่งใช้โดยแพทย์ ในช่วงของการระบาดของโรคอุบัติใหม่ที่เป็นโรคติดต่ออันตรายอย่างโควิด-19 ทั่วโลกยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคและยาที่จะนำมาใช้ต่อสู้กับโรคระบาดร้ายแรงนี้ จึงมีความพยายามนำยาที่มีอยู่มาใช้ เพราะการวิจัยและพัฒนาใหม่ต้องใช้เวลายาวนาน หลังจากเวลาผ่านไปจึงพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีประสิทธิภาพในการรักษา และอาจมีปัญหาเรื่องความปลอดภัยด้วย การศึกษาเรื่องเช่นนี้จึงมีประโยชน์ โดยจะต้องยึดความถูกต้องทางหลักวิชาการ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการและต่อประชาชนอย่างแท้จริง เรื่องที่ 4 **ฤทธิ์ต้านของอนุมูลอิสระของผลมะขามป้อมและฤทธิ์ปกป้องเซลล์ประสาทต่อความเป็นพิษของไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์และกลูตาเมตในเซลล์ประสาทเพาะเลี้ยง *Mouse Neuroblastoma*** พบว่า สารสกัดจากผลมะขามป้อม มีฤทธิ์ปกป้องเซลล์ประสาทจากพิษของไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ โดยกลไกการออกฤทธิ์อาจเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต้านออกซิเจน และกระบวนการส่งสัญญาณในวิถี P13K โดยเป็นการ

รายงานครั้งแรก แต่ยังเป็นการศึกษาฤทธิ์ของมะขามป้อมในรูปสารสกัดหยาบเท่านั้น ผลการศึกษาจึงเป็นข้อมูลเบื้องต้น นอกจากนี้ผู้นิพนธ์ยังเสนอแนะให้ศึกษาต่อไปในแบบจำลองความเสื่อมของเซลล์ประสาทอื่น และในสัตว์ทดลองเพื่อตรวจสอบฤทธิ์และกลไกการออกฤทธิ์ที่ชัดเจน ก่อนนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพสำหรับป้องกัน หรือบรรเทาโรคที่เกิดจากความเสื่อมของระบบประสาทต่อไป เรื่องที่ 5 **ฤทธิ์ของสารสกัดพืชสมุนไพรในการกระตุ้นเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟไซต์ ให้ทำลายเซลล์มะเร็งเม็ดเลือดขาว เพาะเลี้ยงชนิดเรื้อรังแบบไมอีลอยด์** การศึกษานี้เป็นอีกหนึ่งการวิจัยพื้นฐานที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดการพัฒนาสมุนไพรเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกันในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว ผลการวิจัยพบว่าสารสกัดสมุนไพรท้องถิ่น 5 ชนิด จากที่ทำการศึกษา 17 ชนิด ได้แก่ สารสกัดสมุนไพรปอบิด สารสกัดกัญชา สารสกัดชิงโคนาสด สารสกัดชิงโคนาแห้ง และสารสกัดพิลังกสา สามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันเม็ดเลือดขาวที่ทดลองในระดับหลอดทดลองในห้องปฏิบัติการ สามารถนำไปพัฒนาต่อได้ เรื่องที่ 6 **ฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดสิว ฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ไทโรซิเนส และปริมาณสารสำคัญของตำรับจตุพลาภิเกะที่สกัดด้วยวิธีที่แตกต่างกัน** ซึ่งพบว่าตำรับยานี้ที่สกัดใน 95% เอทานอล ให้ผลผลิตของสารสกัดและปริมาณสารสำคัญได้ดีที่สุด มีความสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดสิวได้ดี และมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ไทโรซิเนสดีที่สุดใน การวิจัยพื้นฐานที่จำเป็น และมีประโยชน์ที่จะนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ต่อไป เรื่องที่ 7 **ฤทธิ์ต้านจุลชีพ และความเป็นพิษของสารสกัดมะเดะหลวง** พบว่ามะเดะหลวงมีฤทธิ์ในการต้านจุลชีพหลายชนิด โดย

ส่วนต่าง ๆ มีฤทธิ์ต้านจุลชีพแตกต่างกัน จึงสามารถนำไปศึกษาพัฒนาได้ในหลายวัตถุประสงค์ โดยมะเดะหลวงอุดมด้วยวิตามินและแร่ธาตุ จึงมีประโยชน์สำหรับการบริโภคเพื่อสุขภาพด้วย

เรื่องที่ 8 **ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ และต้านการอักเสบของสารสกัดว่านม้าเหลือง** ผู้วิจัยเลือกศึกษาว่านม้าเหลืองจากตำบลคิ่งตะเภา อุดรดิตต์ ซึ่งเป็นสมุนไพรพื้นบ้าน ที่ใช้แก้อาการปวดเมื่อย เคล็ด ขัด ยอก ผลการศึกษาพบว่าสารสกัดว่านม้าเหลืองมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ โดยพบว่าสารสกัดด้วยเมทานอลมีฤทธิ์ดีที่สุด นอกจากนี้ยังพบสารสำคัญหลายชนิดสมควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป โดยอาจศึกษาสารสกัดในรูปแบบอื่นด้วย เรื่องที่ 9 **Phytochemical and Free Radical Scavenging Activities of Green Arabica Coffee Beans Cultivated in Thailand** พบว่าเมล็ดกาแฟจากเพชรบุรี มีคุณภาพทางเคมีไม่แตกต่างจากที่ปลูกในภาคเหนือ ควรศึกษาเพิ่มเติมด้านสารอาหารและฤทธิ์ทางชีวภาพต่อไป เรื่องที่ 10 **การพัฒนาและตรวจสอบความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์ปริมาณแอนโดรกราโฟไลด์ในผลิตภัณฑ์ฟ้าทะลายโจรโดยเทคนิคโครมาโทกราฟี ชนิดของเหลวประสิทธิภาพสูง** พบว่าวิธีที่พัฒนาขึ้น มีความแม่นยำและความจำเพาะเจาะจงไม่แตกต่างจากวิธีมาตรฐาน แต่ง่าย สะดวก รวดเร็วกว่า จึงน่าจะมีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในห้องตลาดได้มาตรฐาน ให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา เรื่องที่ 11 **การสำรวจพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าชุมชนของตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย** เป็นการศึกษาวิจัยในชุมชนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสำรวจสมุนไพรในป่าชุมชน นำมาจัดกลุ่มแยกประเภทสมุนไพร และนำมาจัดกลุ่มเพื่อให้ชาวบ้านสามารถใช้ประโยชน์ได้ เป็นตัวอย่างที่

ดีของการศึกษาสมุนไพรในชุมชน

เรื่องที่ 12 **การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลด้วยยาสมุนไพรทดแทนในร้านขายยาคุณภาพที่เข้าร่วมโครงการ Common illness จังหวัดนครสวรรค์** เป็นการศึกษาที่น่าสนใจ ได้ผลการศึกษาจากเภสัชกรในชุมชนที่ค่อนข้างตรงไปตรงมา เช่น เภสัชกรไม่มีความมั่นใจในการจ่ายยาสมุนไพร เพราะเรียนมาน้อย ไม่มั่นใจในคุณภาพเกรงว่าคนไข้จะไม่หาย และกระทบต่อชื่อเสียงของร้าน เภสัชกรในร้านยาเดี่ยว มีอิสระในการตัดสินใจโดยหลักการของวิชาชีพมากกว่าในร้านยาเครือข่าย ยาสมุนไพรมีทั้งผลดีและข้อจำกัดเมื่อเปรียบเทียบกับยาแผนปัจจุบัน ทั้งนี้ การศึกษานี้ทำการศึกษาในจังหวัดเดียวและกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 6.4 ของร้านยาในจังหวัด แต่เป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ สมควรใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นต่อไป

บทปริทัศน์ เรื่องแรก **การรักษาอาการปวดหลังส่วนล่างด้วยวิธีการครอบกระปุกตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน** เป็นการทบทวนอย่างเป็นระบบ และเลือกบทความวิจัยจำนวน 12 ฉบับ มาสรุปเนื้อหาแสดงให้เห็นว่า การรักษาด้วยวิธีการครอบกระปุก

ซึ่งมีวิธีการแบ่งได้เป็น 5 รูปแบบ แต่ละวิธีมีความปลอดภัย และมีประสิทธิผลแตกต่างกัน สมควรมีการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นข้อสรุปเพิ่มขึ้น เรื่องที่ 2 **การทบทวนวรรณกรรมสมุนไพรทองพันชั่ง** เป็นความพยายามในการศึกษาสมุนไพรทองพันชั่ง โดยได้ข้อมูลเบื้องต้นมามากพอสมควร ต้องศึกษา วิเคราะห์เพิ่มเติมต่อไป

รายงานเบื้องต้นฉบับนี้มีเรื่องเดียว คือ **การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างความรู้ทางสุขภาพเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ของผู้รับบริการกัญชาทางการแพทย์ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช** เป็นความพยายามในการพัฒนาเครื่องมือเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์ที่น่าจะต้องมีการพัฒนาต่อไปอีกมาก

ปกิณกะ ในฉบับนี้ เริ่มด้วยเรื่อง ชิงชี-ราก จากตำราอ้างอิงสมุนไพรไทย ต่อด้วยพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 เช่นเดิม และวารสารสมุนไพรเป็นเรื่อง ชิงชี และยาห้าราก

พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

บรรณาธิการ

Editor's Note

On 3-7 July 2024, Thailand Herbal Expo 2024 was held as a major annual event of the Ministry of Public Health. The event was the 21st Annual National Herbs Expo and Technical Conference on Thai Traditional and Alternative Medicine, whose opening ceremony was graciously presided over by Prof. Dr. Her Royal Highness Princess Chulabhorn Walailak Agrarajakumari, the Princess Srisavangavadhana Vorakattiyarajanari (full Thai title: Somdet Phrachao Nong Nang Thoe Chaofa Chulabhorn Walailak Agrarajakumari Krom Phra Srisavangavadhana Vorakattiyarajanari) as per the invitation of Dr. Taweessin Visanuyothin, Director-General of the Department of Thai Traditional and Alternative Medicine. At the ceremony, the Princess also conferred seven plaques upon distinguished guests and 80 pins commemorating Phra Maha Chetsadabodin (King Rama III), the Father of Thai Traditional Medicine (TTM), upon outstanding TTM practitioners as well as other relevant individuals, who had their photo taken together. We all are grateful for HRH's kindness and this auspicious occasion is a great blessing to Thai traditional medicine as well as medicinal plants. Our best wishes to Her Royal Highness!

The first Thailand Herbal Expo was held in 2003 with the aim of campaigning for all relevant agencies to join forces in the development of

Thai traditional medicine and medicinal plants, including folk or indigenous and alternative medicine in a systematic, holistic and continuous manner. All that has led to further development of Thai traditional, folk, and alternative medicine truly for the benefit and happiness of the nation and Thai people, as well as the world population. Such efforts comprise the development products, personnel, therapeutic methods, service delivery, professions, academia, and wisdom protection.

At the first Herbal Expo, the outstanding product was turmeric or curcuma cream, commonly known as "cream na-deng, or rejuvenating facial cream", developed by the Government Pharmaceutical Organization (GPO) based on the nanotechnological principle. In the previous years, the cream had been developed, but with limitations due to its yellowish colour. However, in that year, the yellow colour could be eliminated; thus, ever since the product has been of high quality and reasonable price, sevenfold less expensive than foreign products, During the Expo, a long queue of people waited to buy the product before the opening of the sales booth each day.

The product can be a substitute for pricey imported products, resulting in a significant decrease in people's spending, while generating good revenues for the GPO. In addition to devel-

oping other relevant products, the GPO's efforts have helped a large number of farmers, especially in the country's three southern most provinces with local violence. Regarding the raw turmeric material, Dr. Noppamas Soonthornchareonnon of the Faculty of Pharmacy, Mahidol University, has developed a device for measuring the amounts of its major components. So, farmers can check for such components by themselves. If only small amounts are detected, they can wait until the plant is mature and they will then harvest and get high-quality raw material. The National Research Council of Thailand has launched a full-cycle research program on turmeric involving variety development, cultivation, processing, and studies on active ingredients (in laboratory, animals, and humans), as well as product development and herbal waste usage. Multiple academics and research institutes have carried out research and development projects on turmeric and had many research papers for use as the foundation for developing several quality products. These are true examples of systematic and full-cycle development programs on medicinal plants.

At the first National Herbal Expo, there was another activity that attracted a long queue of interested participants, involving short training courses in Thai traditional medicine and medicinal plants-one in the morning and another in the afternoon for the entire five-day event. As there were a lot of people interested to attend the training, more courses had to be organized for another week afterwards.

At the event, agencies from both public and

private sectors, including herbal manufacturing and distribution entities, and academic and service institutes extensively participated, resulting in nationwide connections of all concerned for furthering excellent development efforts and proudly disseminating their wisdom. Blind masseurs, particularly those from the Foundation for Promoting the Blind's Occupation, provided massage services and obtained considerable incomes, while getting praised by their clients.

Regarding the technical aspect of the event, the technical conference is organized for international participation and presentations. In the first year's event, there were no submitted or foreign papers, but we had invited papers by renowned academics. It was a pleasure, in the following years, we had rising numbers submitted papers; more than 100 papers in some years. This year, we had a total of 88 papers. And in some years, the conferences were held in an international manner.

At the central stage, interesting activities were lively organized to encourage all concerned to further promote and develop this kind of work. The public were particularly interested in the herbal gardening area organized by the Sireeruckhachati Nature Learning Park of Mahidol University, where about 300 medicinal plants were beautifully exhibited. Some attendees visited this part of the event every day, in the morning and afternoon, to take pictures for the entire period as they did not need to waste much time and money going to search for such plants in nature, in which the plants are rarely found

and they might not be the right one. Another area with also a lot of interested people was the herbs market, where there were buyers coming in throughout the event. On the last day, many people were waiting to be given leftover plants fee of charge.

According to the event's statistics, more than 300,000 people took part in the 5-day Herbal Expo, the number was the second largest of the IMPACT Exhibition and Convention Center, Muang Thong Thani, after the OTOP Expo financially supported with the government budget of 200 million baht, compared with the Herbal Expo whose initial government budget was only 2 million baht but pleasingly with additional funding supporters.

It was a pleasure that, for this year's Herbal Expo, every aspect of the event had much progressed. All products for sales and exhibition had been developed at the industrial level; in addition to being sold domestically, a lot of them are exported. The goods for sale were manufactured products as well as industrial machinery and equipment. It is believed that Thai traditional, alternative and herbal medicine will progress further, providing more values and benefits for the Thai people, Thailand and the world population forever.

In this issue, there are 12 original articles, 2 review articles and 1 preliminary report. The first article, **Effectiveness of Self-massage with Langkasuka Oil for Treating Neck and Shoulder Pain in Patients with Office Syndrome**, covers a double-blinded, randomized controlled trial, revealing that the treatment (Langkasuka oil massage) group suffered less pain, which was

significantly different from those in the control (placebo oil) group. Further studies should be conducted with a larger sample size to raise the study's reliability level and a stricter bias control method.

The second article, **Safety and Pharmacokinetics Study of *Boesenbergia rotunda* (L.) Mansf. Capsules in Healthy Volunteers: A Phase 1 Clinical Study**, shows the results of such first study on krachai or *B. rotunda*, suggesting that krachai extract at the safe concentration level tends to exert anti-inflammatory properties. The information obtained can be used for the next phase of clinical trial, possibly in the lab of the principal investigator.

The third article, **Effects of *Andrographis paniculata* and Favipiravir Combination and Monotherapies on Liver Biochemistry in COVID-19 Patients: A Retrospective Cohort Study**, shows interesting results as it involves the safety of the drugs prescribed by physicians during the early phase of the COVID-19 pandemic, when there was no knowledge about the disease and its medications, and there was an effort to use the then existing drugs. As R&D on new drugs took a long time and a long time had passed. At the time, existing medications were mostly ineffective in treating the illness and might have a safety concern, this study was beneficial and conducted, based on the technical principles, to ensure the reliability and real benefit among the academia and the public.

The fourth article, **Antioxidant Activity of Makham Pom (*Phyllanthus emblica* L.) Fruit and Its Neuroprotective Effect on Hydrogen**

Peroxide and Glutamate-Induced Neurotoxicity in Mouse Neuroblastoma Cells, shows that *P. emblica* fruit extract exhibits the neuroprotective effect on H₂O₂-induced neurotoxicity. The neuroprotective mechanisms might partly involve an antioxidant property and PI3K signaling pathway. As it is the first study report on the activity of the crude *P. emblica* fruit extract, it only provides preliminary information. The authors have suggested that further studies on other degenerative models and animal models are required to clarify its efficacy and delineate the underlying mechanisms prior to the development as herbal health products for protecting or relieving neurodegenerative disease.

The fifth article, **Stimulatory Effect of Thai Herbal Plant Extracts on Lymphocytes for Destruction of Cultured Chronic Myeloid**, is a basic study essential and beneficial for further developing herbal drugs for boosting the immunity of leukemia patients. The results show that, out of 17 herbs, five including *pobit* extract (*Helicteres isora*), *kancha* extract (*Cannabis sativa*), fresh cinchona extract (*Cinchona ledgeriana*), dried cinchona extract, and *philangkasa* extract (*Ardisia elliptica*) could stimulate the immunity against leukemia. So they can be further developed.

The sixth article, **Anti-Acne-Causing Bacterial and Anti-tyrosinase Activities and Chemical Content of *Chatuphalathika* Herbal Extracts Derived from Different Extraction Methods**, shows that 95% ethanolic *Chatuphalathika* extract exerts the highest antibacterial activity against acne-causing bacteria and the highest

anti-tyrosinase activity. It is a basic study essential and beneficial for further developing herbal products.

The seventh article, **Antimicrobial Activity and Toxicity of the Ethanolic Extracts from *Garcinia xanthochymus***, shows that different parts of *madaluang* or *G. xanthochymus* exhibit different antibacterial activities. So they can be used for further studies with different objectives as they are rich in vitamins and minerals; and they can be used as healthy food.

The eighth article, **Free Radical Scavenging and Anti-inflammatory Activities of *Wan Ma Lueang (Curcuma sp.)* Extracts**, describes the study on *Wan Ma Lueang*, a local medicinal plant used for relieving body pains and sprain, and obtained from Khung Taphao subdistrict in Uttaradit province. The results show that *Wan Ma Lueang* extracts can exhibit antioxidant activities, the best of which were derived from the methanol extract; and other ingredients were also found. Further studies should be undertaken on other forms of extracts.

The ninth article, **Phytochemical and Free Radical Scavenging Activities of Green Arabica Coffee Beans Cultivated in Thailand**, shows that coffee beans obtained from coffee plants cultivated in Phetchaburi have similar chemical qualities to those grown in the North. Further studies should be undertaken on their nutrients and bio-activities.

The tenth article, **Development and Validation of Analytical Method for Quantitative Analysis of Andrographolide from *Andrographis paniculata* Products by High Performance**

Liquid Chromatography, suggests that the newly developed method shows the accuracy and specificity similar to those of the standard method, but it is more simple, convenient and rapid to use. So it should be used to ensure that the herbal drugs available in the market meet the specified standards. And then the people will be better protected than in the past.

The eleventh article, **Survey of Medicinal Plants in Community Forests of Doi Hang Subdistrict, Mueang District, Chiang Rai Province**, describes a systematic survey of community forests, involving the survey of herbs in the forests, classifying the herbs, grouping the herbs for use by the people, and setting a good example of herbal study in the community..

The twelfth article, **the Development of a Model for Promoting Rational Drug Use with Alternative Herbal Medicines at Quality Pharmacies Participating in the Common Illness Project in Nakhon Sawan Province**, is an interesting study, whose findings are rather straightforward. It reveals that the community pharmacists are not confident in dispensing herbal drugs as they have learned very little about such drugs, are not confident in the drugs' qualities, and are afraid that the patients will not be cured and the shop's reputation will be affected. The pharmacists at standalone drugstores are more independent, based on the professional practice principles, than those at the network pharmacies. And herbal drugs have pros and cons, compared with modern drugs. The study was undertaken in only one province and only 6.4% of all pharmacies in the province

were studied, but it is a good-quality study. So it can be a basis for further studies with a larger sample size.

There are two review articles in this journal issue. The first review, **Study on the Treatment of Low Back Pain Using Cupping Therapy in Traditional Chinese Medicine**, involves a systematic review of 12 research papers. It reveals that there are five models of cupping therapy, each is safe but with different efficacies. So more studies, analyses, and syntheses should be undertaken to get more conclusions. The second review, **Literature Review of *Thong Phan Chang (Rhinacanthus nasutus (L.) Kurz***, has obtained a quite a lot of preliminary information on the medicinal plant. More studies need to be carried out.

There is only one preliminary report in this issue: **Development of Health Literacy Program on Medical Cannabis among Medical Cannabis Users at Chao Phraya Yommarat Hospital**. The report describes efforts to develop health literacy on medical cannabis, a lot of which should be further explored.

The miscellaneous section in this issue includes the stories of the roots of *qing qi* (*chingchi* or *Capparis micracantha*) from the Monographs of Selected Thai Materia Medica, followed by the Traditional Chinese Medicine Dictionary, two volumes as usual, and the Journal Club on *Qing Qi* and *Ya Ha Rak*.

See you again in the next issue.

Dr. Vichai Chokevivat

Editor